

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและการกลุ่มตัวอย่าง
2. การกำหนดรูปแบบการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี มีทั้งสิ้น 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนเทศบาล 2 วัดพระทรง (สุทธีวิเทศอุปถัมภ์) และโรงเรียนเทศบาล 3 ชุมชนวัดจันทราวาส ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้บริหาร จำนวน 2 คน
2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 4 คน
3. ครูภูมิปัญญา จำนวน 13 คน
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 447 คน
5. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 447 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive Samples)
2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 4 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive Samples)
3. ครูภูมิปัญญา จำนวน 13 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive Samples)
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้วิธีการเปิดตารางของเครจซี่และ

มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คน

5. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้วิธีการเปิดตารางของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คน

จากการสุ่มตัวอย่างข้างต้นได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 429 คน จากนั้นใช้การเทียบสัดส่วนตามจริงและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อกำหนดผู้ให้ข้อมูล แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 2 โรงเรียน

แหล่งข้อมูล	โรงเรียน		รวม	สุ่ม ตัวอย่าง
	เทศบาล 2 วัดพระทรง ฯ	เทศบาล 3 ชุมชนวัดจันทราวาส		
ผู้บริหารสถานศึกษา	1	1	2	2
ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	2	2	4	4
ครูภูมิปัญญา	3	7	13	13
นักเรียน	250	197	447	205
ผู้ปกครอง	250	197	447	205
รวม	509	404	913	429

การกำหนดรูปแบบการวิจัย

กรอบการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้เลือกรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPPIEST Model) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 กรอบการวิจัย

ด้าน	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ
1. บริบท (Context)	การจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่น ที่มีเนื้อหา สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	ค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากขึ้นไป (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป)	1.ผู้อำนวยการ 2.ครูผู้ รับผิดชอบ โครงการ 3.ครูภูมิปัญญา	1.แบบสอบถาม ความคิดเห็น 2.แบบสัมภาษณ์
2. ปัจจัยนำเข้า (Input)	ความพอเพียงของ 1.งบประมาณ 2.ครูภูมิปัญญา 3.วัสดุและอุปกรณ์	ค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากขึ้นไป (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป)	1.ผู้อำนวยการ 2.ครูผู้ รับผิดชอบ โครงการ 3.ครูภูมิปัญญา 4.นักเรียน	1.แบบสอบถาม ความคิดเห็น 2.แบบสัมภาษณ์
3.กระบวนการ (Process)	ความสอดคล้องของ การวางแผนงาน การ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการและ เป้าหมายที่ตั้งไว้	ค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากขึ้นไป (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป)	1.ผู้อำนวยการ 2.ครูผู้ รับผิดชอบ โครงการ 3.ครูภูมิปัญญา 4.นักเรียน	1.แบบสอบถาม ความคิดเห็น 2.แบบสัมภาษณ์
4.ผลผลิต (Product)				
4.1ผลกระทบ (Impact)	เพื่อประเมินความพึง พอใจของโครงการ การจัดการศึกษาโดย ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการพัฒนาท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ยความ คิดเห็นอยู่ใน ระดับมากขึ้นไป (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป)	1.ผู้อำนวยการ 2.ครูผู้ รับผิดชอบ โครงการ 3.ครูภูมิปัญญา 4.นักเรียน 5.ผู้ปกครอง	1.แบบสอบถาม ความคิดเห็น 2.แบบสัมภาษณ์

ด้าน	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ
4.2ประสิทธิผล (Effectiveness)	โครงการมีการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป)	1.ผู้อำนวยการ 2.ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 3.ครูภูมิปัญญา 4.นักเรียน 5.ผู้ปกครอง	1.แบบสอบถามความคิดเห็น 2.แบบสัมภาษณ์
4.3ความยั่งยืน (Sustainability)	ความเชื่อมโยงของสถานศึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง	ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป)	1.ผู้อำนวยการ 2.ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 3.ครูภูมิปัญญา 4.นักเรียน 5.ผู้ปกครอง	1.แบบสอบถามความคิดเห็น 2.แบบสัมภาษณ์
4.4 การถ่ายทอด ส่งต่อ (Transportability)	เพื่อประเมินการประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้เรียน	ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป)	1.ผู้อำนวยการ 2.ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 3.ครูภูมิปัญญา 4.นักเรียน 5.ผู้ปกครอง	1.แบบสอบถามความคิดเห็น 2.แบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม (ดังแสดงในภาคผนวก ข) รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นแบบสอบถามที่ใช้ประเมินความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้าน

ความยั่งยืนและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ของผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครู ภูมิปัญญา เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้าน ผลผลิต ประกอบด้วย ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืนและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 ข้อ

2. แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นแบบสอบถามที่ใช้ประเมินความคิดเห็นด้านปัจจัย นำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ของนักเรียน เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน การพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่ง แบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืนและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ของการ บริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 ข้อ

3. แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นแบบสอบถามที่ใช้ประเมินความคิดเห็นด้านผลผลิต ประกอบด้วย ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืนและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ของ ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลผลิต ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด เพชรบุรี จำนวน 13 ข้อ

4. แบบสัมภาษณ์ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืนและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ของผู้ อำนวยการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของ โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี

ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. สร้างกรอบการศึกษาโดยกำหนดหัวข้อที่จะถามและหัวข้อต่าง ๆ ที่ต้องการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์

3. นำเครื่องมือที่สร้างเรียบร้อยแล้วเสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนภาษาที่ใช้ในการทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

4. นำเครื่องมือที่ที่ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้แล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้และความชัดเจนของเนื้อหา ดังรายชื่อต่อไปนี้

4.1 รองศาสตราจารย์นิภา เพชรสม ค.ม. (การประถมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรการสอนและภาษา

4.2 นางอารี เขียวดี ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ ธนบุรี
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนเทศบาล 9 บ้านสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

4.3 นางนิสา แก้วท่าไม้ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสวนดุสิต รอง
ผู้บริหารสถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านชะอำ (ชะอำวิทยาคาร)

5. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543 : 215)

6. นำเครื่องมือที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง และนำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านชะอำ (ชะอำวิทยาคาร) ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของเครื่องมือ

7. นำเครื่องมือที่นำไปทดลองใช้มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ

8. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของเครื่องมือ แล้วนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

9. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ จากประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนเทศบาล 2 วัดพระทรง (สุทธวิเทศอุปถัมภ์) 2) โรงเรียนเทศบาล 3 ชุมชนวัดจันทราวาส เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูภูมิปัญญา นักเรียน และผู้ปกครอง ในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความสมบูรณ์
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของคะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเรียบร้อยแล้วมาดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543 : 215)

การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ให้ทุกระดับมีช่วงคะแนนเท่ากัน คือ

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด